

Landskapet rundt Gåsevatnet i Kvænangsbotn. Foto: Per Olav Aslaksen.

Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder er opprettet

Vernet ivaretar natur- og kulturlandskap i områder med variert og særpreget skog-, fjell- og vassdragsnatur, som er lite berørt av tekniske inngrep og som skaper identitet for kvensk og samisk kultur.

Omfang og beliggenhet

Totalt omfatter vernet et areal på 292,1 km², fordelt på 104,4 km² i Kvænangsbotn og 187,7 km² i Navitdalen, begge områdene ligger i sin helhet i Kvænangen kommune i Troms. Kvænangsbotn landskapsvernområde strekker seg fra bredden av Njárbesjohka og Njemenjáikojohka og nordøstover inn til Geađešvárri og omfatter dalføret med Kvænangselva og fjellområdene ved Gearbbet. Navitdalen omfatter dalføret med blant annet Návetjohka, Vuostájohka og Sálbmejohka med omkransende fjelltopper, fra Sálbmečohkka i sør til Vuopmenjunni i nord.

Landskap med kontraster

Landskapet både i Kvænangsbotn og Navitdalen er preget av kontraster mellom elvedaler og fjell. I Navitdalen er kvalitetene knyttet særlig til de høye fjellene på vestsiden og kontrasten til det mer rolige landskapet i dalbunnen og på østsiden av dalen. Veksling mellom skog og store åpne områder i dalbunnen er et karakteristisk trekk i Navitdalen.

Dalføret Bađaávži/Kvænangsdalen er hovedformen i Kvænangsbotn. Dalen er omgitt av lågfjellsområdet Gearbbehat på østsiden og en skarp fjellrygg, Čeabetčearro, på vestsiden. Området særpreges av en berglendt og variert topografi. Gearbbehat er svært oppbrutt og fremstår sammen med Čeabetčearro som en dramatisk innrømming av den skogklede dalen. Lengst øst i området avtar dramatikken i landskapet.

Fakta

Areal Kvænangsbotn landskapsvernområde: 104,4 km²

Areal Navitdalen landskapsvernområde: 187,7 km²

Verneformålet er bl.a. å ta vare på natur- og kulturlandskap med variert og særpreget skog-, fjell- og vassdragsnatur som skaper identitet for kvensk og samisk kultur.

Aktuelle lenker

www.dirnat.no

www.kvanangen.kommune.no

Særpreget plante- og dyreliv

Verneformålet i Kvænangsbotn og Navitdalen omfatter også å ta vare på særpreget flora og fauna. Begge landskapsvernområdene inneholder mange ulike natur- og vegetasjonstyper, hvorav noen er regionalt sjeldne. I Kvænangsbotn finnes bjørkeskog med høystauder og gråor-heggeskog, og flere rike vegetasjonstyper som avhenger av kalkholdig berggrunn.

Det er funnet flere rødlistearter både av dyr og planter i begge områdene. Alle de fire store rovdyrene, bjørn, jerv, ulv og gaupe, er rapportert fra områdene. Den kritisk trua fjellreven er tidligere påvist her, det samme gjelder flere trua fugler og planter.

Lappsangeren er oppført på rødlista som nær trua (NT).

Foto: Karl-Otto Jacobsen.

Kulturminner

Et annet verneformål er å ta vare på kulturminner som vitner om samisk reindrift og sjøsamisk og kvensk bruk i områdene. Kjente kulturminner i Navitdalen er hovedsakelig knyttet til reindrift og den samiske bruk av områdene. I Navitdalen er det flere kjente kulturminner som gammer, gammetuffer og offersteiner som vitner om lang tids bruk av området. I Kvænangsbotn er de kjente kulturminnene først og fremst knyttet til den kvenske skogbrukskulturen og utmarksdrifta. Flere kulturminner i form av kvengammer og tjæremiler er registrert her.

En gamme som vitner om tradisjonell bruk i Navitdalen.

Foto: Morten W. Melby.

Friluftsliv

Landskapsvernområdene er godt egnet for friluftsliv med jakt og fiske. Det drives småviltjakt og elgjakt innenfor verneforslagene både i Kvænangsbotn og Navitdalen. Kvænangselva er i verneområdet lakseførende opp til Stuoragorži/Storfossen/Isokoski.

Navitelva. Foto: Per Olav Aslaksen.

Direktoratet for naturforvaltning har sentrale, nasjonale oppgaver og ansvar i arbeidet med å forvalte norsk natur. Det innebærer å bevare naturmangfoldet og legge til rette for friluftsliv og bruk av naturens ressurser. Direktoratet for naturforvaltning er en rådgivende og utøvende etat, underlagt Miljøverndepartementet. Vi har myndighet til å forvalte naturressurser, gjennom ulike lover og forskrifter som Stortinget har vedtatt. Ut over lovbestemte oppgaver har vi også ansvar for å identifisere forebyggende og løse miljøproblemer. Direktoratet for naturforvaltning samarbeider med andre myndigheter og gir råd og informasjon til befolkningen.